

PROTOKÓŁ NR 43/2026
z posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Leśnictwa,
Geodezji i Gospodarki Terenami
w dniu 12 marca 2026 r.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji oraz zaproszeni goście, zgodnie z listą obecności stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Posiedzeniu komisji przewodniczyła Przewodnicząca Komisji – Bożena Cichowicz.

Ad. 1 Otwarcia posiedzenia Komisji o godzinie 13:06 dokonała Przewodnicząca Komisji – Bożena Cichowicz, witając uczestniczących w posiedzeniu. Na podstawie list obecności Przewodnicząca stwierdziła istnienie quorum i uprawnienia Komisji do podejmowania wiążących decyzji.

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i stwierdzenie quorum.
2. Informacja na temat wdrażania Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) w gospodarstwach rolnych.
3. Środki chemiczne używane w ochronie roślin.
4. Rola owadów zapylających w produkcji żywności.
5. Wnioski i oświadczenia radnych.
6. Sprawy różne.
7. Zamknięcie posiedzenia.

Ad. 2 Informacja na temat wdrażania Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) w gospodarstwach rolnych. Młodszy kontroler skarbowy w Referacie Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej w Urzędzie Skarbowym w Rawie Mazowieckiej – Dorota Wiśnińska oraz Piotr Zdziechowski omówili najważniejsze założenia oraz procesy związane z Krajowym Systemem e-Faktur (dalej KSeF), które dostępne są również na stronie internetowej <https://ksef.podatki.gov.pl/>.

Krajowy System e-Faktur (KSeF) to system teleinformatyczny służący do wystawiania, odbierania i przechowywania faktur ustrukturyzowanych (XML), przypisanych do numeru NIP podatnika.

Najważniejsze zasady:

- Faktura jest uznana za wystawioną wyłącznie po przesłaniu do KSeF i nadaniu jej numeru KSeF.
- Od 1 lutego 2026 r. obowiązek dotyczy dużych podatników (>200 mln zł obrotu), od 1 kwietnia – pozostałych.
- Odbieranie faktur przez KSeF od 1 lutego 2026 r. jest obowiązkowe dla wszystkich przedsiębiorców.

Wyłączenia (czasowe lub stałe):

- Mikroprzedsiębiorcy (do 10 tys. zł miesięcznie) – do końca 2026 r.
- Rolnicy ryczałtowi – bez obowiązku (brak terminu).
- Konsumenci i podmioty zagraniczne – poza systemem.
- Do końca 2026 r. dopuszczalne m.in. faktury z kas fiskalnych i uproszczone.

Funkcjonowanie systemu:

- Logowanie: NIP + uwierzytelnienie (profil zaufany, e-dowód, bankowość, podpis kwalifikowany).
- Możliwość nadawania uprawnień (np. w spółkach).
- Faktury mają dwa numery: wewnętrzny i KSeF.
- Brak możliwości edycji po wysłaniu – tylko korekta.
- Tryb online (podstawowy) oraz offline (wysyłka do 24 h lub po awarii).

Obowiązki dodatkowe:

- Numer KSeF w ewidencji VAT (JPK) i przelewach (od 2026 r.).

Zakres dokumentów w KSeF:

- Faktury VAT (podstawowe, zaliczkowe, korygujące).
- Poza systemem: m.in. noty, proformy, dokumenty wewnętrzne.

System upraszcza obieg dokumentów i zwiększa kontrolę fiskalną, jednocześnie eliminując papierowy obrót fakturami.

W dalszej części omawianego punktu nastąpiła prezentacja oraz praktyczne szkolenie dotyczące aplikacji podatnika (proces logowania, wystawienie certyfikatu, proces wystawienia i otrzymania faktury w KSeF).

Przewodnicząca zadała pytanie, czy osoba trzecia może wystawić na nas fakturę bez naszej wiedzy. Piotr Zdziechowski odpowiedział, iż taka osoba musiałaby uzyskać dostęp do danych logowania i uwierzytelniania. Aby uniknąć takich sytuacji należy chronić swoje dane dostępowe do systemu.

Dariusz Zieliński zadał pytanie dotyczące procedur w przypadku korzystania z usług biura rachunkowego.

Piotr Zdziechowski odpowiedział, iż można upoważnić biuro rachunkowe w KSeF do przeglądania i/lub wystawiania faktur przy użyciu tego samego NIP. Uprawnienia mogą obejmować tylko dostęp do faktur (najczęściej), lub także ich wystawianie w imieniu podatnika. Dodatkowo można nadać biuro prawo do dalszego przekazywania uprawnień. Wtedy biuro może udostępnić dostęp swoim pracownikom – do wszystkich klientów lub wybranych – w zależności od zakresu nadanych uprawnień.

Radny Roman Ciszewski zadał pytanie, jak wygląda procedura w przypadku zakupów firmowych dokonywanych przez pracownika za pomocą gotówki.

Piotr Zdziechowski wyjaśnił, iż podanie NIP-u przy zakupie pozwala sprzedawcy wystawić fakturę w KSeF, która automatycznie trafia do systemu i jest dostępna dla nabywcy. Nie ma jednak obowiązku przekazywania dodatkowego potwierdzenia transakcji (np. wydruku lub PDF), choć wiele programów komercyjnych umożliwia wygenerowanie takiego dokumentu zawierającego podstawowe dane i numer faktury.

Radny Jerzy Cybulski zadał pytanie dotyczące faktur, które nie dotyczą nabywcy i mogą być próbą oszustwa.

Piotr Zdziechowski odpowiedział, że w przypadku podejrzenia, że faktura została wystawiona w celu oszustwa (tzw. „faktura scamowa”), można ją oznaczyć i zgłosić. Programy księgowość mogą umożliwiać takie oznaczenie, a zgłoszenie trafia do Ministerstwa Finansów, które analizuje, czy doszło do nadużycia czy pomyłki. Zgłoszenia można również dokonać poprzez formularz kontaktowy (infolinia, czat) udostępniony przez administrację skarbową.

Radny Mirosław Trzonek zadał pytanie dotyczące rozliczania zwrotu akcyzy dla rolników w kontekście KSeF.

Piotr Zdziechowski wyjaśnił, iż do końca 2026 r. faktury z kas fiskalnych (np. za paliwo) nadal funkcjonują poza KSeF i mogą być podstawą do ubiegania się o zwrot akcyzy – tak jak dotychczas. Po tym okresie brak jeszcze jednoznacznych wytycznych, w jaki sposób organy (gminy, urzędy miast) będą weryfikować faktury w systemie KSeF. Kwestia ta pozostaje do doprecyzowania przez administrację publiczną.

Przewodnicząca zadała pytanie dotyczące korzyści wynikających z wprowadzenia KSeF.

Piotr Zdziechowski odpowiedział, że korzyści obejmują m.in. termin zwrotu VAT, który wynosi zasadniczo 40 dni. Dodał, iż faktury w KSeF są przechowywane przez 10 lat, co eliminuje konieczność ich archiwizacji przez podatnika. Jednocześnie okres kontroli podatkowej pozostaje bez zmian – 5 lat.

Ad. 3 Środki chemiczne używane w ochronie roślin.

Starszy specjalista w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi Oddział w Rawie Mazowieckiej – Dariusz Zieliński oraz starszy referent w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Łodzi Oddział w Rawie Mazowieckiej – Agata Zięba wyjaśnili strukturę Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także omówili kwestię środków chemicznych używanych w ochronie roślin. Kierownik Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego – Urszula Olszowska uzupełniła informacje dotyczące szkoleń, prowadzenia ewidencji, a także najważniejszych zasad przechowywania środków ochrony roślin.

Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa to:

- Państwowa instytucja podlegająca Ministerstwu Rolnictwa.
- Działa na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym.
- Zajmuje się m.in. kontrolą roślin, nasion, nawozów oraz środków ochrony roślin.

Główne zadania:

- Kontrola chorób i szkodników roślin.
- Wydawanie świadectw fitosanitarnych.
- Kontrola materiału siewnego i nawozów.
- Badanie pozostałości pestycydów w żywności.

Wyniki badań (2024):

- ok. 39% próbek – bez pozostałości pestycydów;
- ok. 45% – w normie;
- ok. 13% – niedozwolone substancje;
- ok. 3% – przekroczenia norm (zagrożenie dla zdrowia).

Najczęstsze nieprawidłowości:

- nieprzestrzeganie zasad BHP;
- stosowanie środków bez odmierzenia porcji zgodnie z instrukcją;
- przekraczanie dawek;
- brak okresów karencji i prewencji;
- źle przygotowany sprzęt.

Najważniejsze zmiany w przepisach (2026):

- większa kontrola sprzedaży środków ochrony roślin;
- fumiganty (środki gazowe) tylko w sklepach stacjonarnych i dla osób przeszkolonych;
- obowiązek identyfikacji kupującego;
- możliwość upoważnienia innej osoby do zakupu;
- sprzedaż internetowa – pełna identyfikacja kupującego.

Ewidencja zabiegów:

- obecnie papierowa, od 2027 stopniowo elektroniczna;
- trzeba wpisywać m.in.: datę, godzinę, środek, dawkę, działkę, przyczynę;
- od 2030 wpis w ciągu 30 dni od zabiegu.

Obowiązki rolnika:

- szkolenie chemiczne (ważne 5 lat)
- atest opryskiwacza (3 lub 5 lat)
- prowadzenie ewidencji zabiegów
- odpowiednie przechowywanie środków

Przechowywanie środków:

- zamknięte, oznakowane miejsce (oddzielnie miejsca składowania żywności i pasz);
- opakowania po środkach należy oddawać do punktów zbiórki.

Inne ważne informacje:

- dopłaty za integrowaną produkcję (ok. 800–1100 zł/ha);
- możliwość dofinansowania wapnowania gleby;
- rośnie znaczenie biologicznych środków ochrony roślin;
- nowe regulacje dotyczą także sprzedaży nawozów.

Nowe przepisy mają zwiększyć bezpieczeństwo stosowania środków ochrony roślin, ograniczyć nadużycia i poprawić kontrolę, ale jednocześnie nakładają więcej obowiązków na rolników.

Radny Mirosław Trzonek zadał pytanie, czy w ewidencji w formie papierowej obowiązują ustalone druki lub formularze.

Dariusz Zieliński wyjaśnił, iż papierowe książki ewidencyjne dostępne są w siedzibach powiatowych zespołów doradztwa rolniczego. Dodał, iż ewidencje w formie papierowej można prowadzić samodzielnie, ale należy pamiętać o zawarciu wszystkich informacji, które określa ustawa.

Radny Roman Ciszewski zadał pytanie dotyczące programów wspierających wapnowanie gleby.

Urszula Olszowska wyjaśniła, iż dofinansowanie na wapnowanie można uzyskać w ramach dopłat bezpośrednich (ekoschematów). Warunkiem jest wykonanie badania gleby – jeśli pH < 5,5, rolnik może otrzymać zwrot części kosztów zakupu wapna. Wniosek składa się przy wsparciu województwa i krajowych instytucji rolniczych, np. stacji rolniczo-chemicznych lub Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Przewodnicząca zadała pytanie, jaki jest koszt kursu chemizacyjnego.

Urszula Olszowska odpowiedziała, iż obecnie stawki za kurs chemizacyjny wynoszą 120 zł za kurs uzupełniający i 180 zł za kurs pełny. Planowana jest niewielka podwyżka (ok. 10–20 zł), jednak do czasu ogłoszenia nowego cennika obowiązują dotychczasowe kwoty.

Radny Mirosław Trzonek zadał pytanie, w jakie formie odbywa się przedłużanie uprawnień związanych z kursem chemizacyjnym.

Przedłużenie uprawnień odbywa się podczas kilkugodzinnych spotkań organizowanych najczęściej w gminach. Zaświadczenia wydawane są jedynie uczestnikom kursu, a lista obecnych jest przekazywana do odpowiednim inspekcjom i wprowadzana do systemu. Nie ma możliwości wydania zaświadczenia bez udziału w kursie.

Radny Roman Ciszewski zadał pytanie dotyczące ważności kursu w przypadku nakładania się terminów lub przerwy pomiędzy terminem ważności kursu, a dokonaniem jego przedłużenia.

Urszula Olszowska wyjaśniła, iż osoba, która nie przedłużyła uprawnień po minięciu terminu ważności kursu, nie może w tym czasie kupować ani stosować środków ochrony roślin. Po odbyciu kursu uzupełniającego i otrzymaniu zaświadczenia można kontynuować legalne stosowanie i zakup tych środków.

Ad. 4 Rola owadów zapylających w produkcji żywności.

Lokalny pszczelarz oraz członek Zarządu Powiatu Rawskiego – Roman Ciszewski przybliżył zebrany historię bartnictwa, a następnie pszczelarstwa, a także omówił rolę owadów zapylających w produkcji żywności w oparciu o rośliny sadownicze, które stanowią zdecydowaną większość na terenie powiatu rawskiego.

Rys historyczny pszczelarstwa

- Najstarszy wizerunek człowieka pozyskującego miód odkryto w 1919 roku w Hiszpanii. Malowidło skalne ma około 9–10 tysięcy lat i przedstawia zbieranie miodu z dzikich gniazd pszczół.
- Początkowo pozyskiwanie miodu polegało na zbieractwie, które wiązało się z niszczeniem kolonii pszczół. Z czasem zostało ono zastąpione przez bartnictwo, rozwijające się już ponad 500 lat p.n.e. Polegało ono na hodowli pszczół w wydrążonych dziuplach drzew (barciach).
- Kolejnym etapem było pszczelarstwo, w którym barcie zaczęto przenosić na ziemię (kłody bartne), a następnie rozwinięto nowoczesne ule – leżaki i stojaki, używane do dziś.

Proces kwitnienia i zapylania

Kwitnienie roślin sadowniczych trwa zwykle od kilku do kilkunastu dni, choć przygotowanie do niego zajmuje nawet 10 miesięcy.

W czasie kwitnienia odsłonięte zostają organy rozrodcze:

- pylniki (męskie),
- znamiona słupka (żeńskie).

Ziarna pyłku przenoszone są na znamię słupka, gdzie kiełkują i tworzą łagiewkę pyłkową. Proces ten prowadzi do zapłodnienia i powstania owocu.

Na skuteczność zapylenia wpływają:

- temperatura,
- wilgotność,
- nasłonecznienie,
- wiatr.

Optymalne warunki wydłużają czas efektywnego zapylenia i zwiększają skuteczność zapłodnienia.

Znaczenie warunków atmosferycznych

Warunki pogodowe mają kluczowy wpływ na:

- aktywność pszczół,
- kiełkowanie pyłku,
- rozwój owoców.

Minimalna temperatura efektywnego zapylenia to ok. **12–15°C**. Kwiaty są szczególnie wrażliwe na przymrozki około 2 tygodnie przed kwitnieniem, natomiast mniej w ostatnich dniach przed jego rozpoczęciem.

Rodzaje zapylenia

Wyróżniamy kilka sposobów zapylenia:

- **samozapylenie** – w obrębie jednego kwiatu,
- **wiatropylność** – ok. 20% roślin w Polsce (np. sosna, brzoza, trawy),
- **zapylenie przez wodę**,
- **zapylenie przez zwierzęta** (głównie owady).

Do owadów zapyłających należą:

- pszczoły (najważniejsze),
- trzmiele,
- muchówki,
- motyle,
- chrząszcze.

Rola pszczoły miodnej

Największe znaczenie ma pszczoła miodna (*Apis mellifera*), ponieważ:

- tworzy liczne rodziny (do 50–80 tys. osobników),
- wykazuje tzw. **wierność kwiatową**,
- jest bardzo wydajna w zapyłaniu.

Jedna pszczoła:

- odwiedza ok. 7 kwiatów na minutę,
- czyli nawet 4200 kwiatów dziennie.

Do zapylenia jednego kwiatu jabłoni potrzeba od **7 do 30 wizyt** owadów.

Wpływ zapylania na plon

Tylko **5–10% kwiatów** przekształca się w owoce, ale jakość zapylenia ma ogromne znaczenie dla:

- wielkości plonu,
- jakości owoców,
- ich przechowywania.

Liczba nasion wpływa bezpośrednio na:

- kształt owocu,
- jego masę.

Przykład: zniekształcone truskawki powstają wskutek słabego zapylenia.

Zapotrzebowanie na pszczoły w sadach

Na 1 hektar uprawy potrzeba:

- jabłonie, grusze: **3–5 rodzin pszczelich**,
- wiśnie, śliwy: **4–6 rodzin pszczelich**.

Ekonomiczne znaczenie zapylania

Według badań:

- wartość zapylania na świecie wynosi ok. **153 miliardy euro rocznie**,
- stanowi to ok. **10% globalnej produkcji żywności**.

Brak zapylaczy może zmniejszyć plony nawet o **75%**.

Zagrożenia dla pszczół

Największym zagrożeniem są:

- środki ochrony roślin stosowane w czasie kwitnienia,
- opryski wykonywane w ciągu dnia,
- brak świadomości rolników.

Znaczenie edukacji i ochrony

Kluczowe działania:

- edukacja rolników,
- stosowanie oprysków poza czasem aktywności pszczół,
- ochrona siedlisk zapylaczy.

Owady zapylające są **niezastąpione** – ich obecność bezpośrednio przekłada się na wielkość i jakość produkcji żywności.

Radny Jerzy Cybulski zadał następujące pytania:

1. ile jest gospodarstw pasiecznych na terenie powiatu (czy ta liczba rośnie czy spada w ostatnich latach) oraz ile rodzin pszczelich jest na terenie gminy Biała Rawska;
Radny Roman Ciszewski odpowiedział, iż na terenie powiatu liczba rodzin pszczelich jest stosunkowo stabilna od kilku lat. Dla przykładu w kole pszczelarskim w Skierniewicach funkcjonuje około 1 000–1 200 rodzin przy około 70 członkach. W kole pszczelarskim w Białej Rawskiej działa około 10 pszczelarzy, struktura jest rozdrobniona, a część członków pochodzi także z okolic Rawy Mazowieckiej. Przynależność do kół pszczelarskich nie jest ściśle związana z lokalizacją pasieki, lecz często wynika z wygody pszczelarzy.
2. jak stosowanie środków ochrony roślin wpływa na owady zapylające i pszczoły.
Radny Roman Ciszewski wyjaśnił, że stosowanie chemii, szczególnie w okresie kwitnienia, znacząco zagraża pszczołom i innym owadom zapylającym. Największe problemy obserwuje się przy uprawach rzepaku, gdzie zabiegi chemiczne prowadzą do masowych upadków pszczół lotnych. W sadach problem jest mniejszy ze względu na rozproszenie odmian i rozłożone w czasie kwitnienie, ale nadal niebezpieczeństwo istnieje. W celu ograniczenia ryzyka zaproponował działania edukacyjne, np. plakaty uświadamiające o konieczności stosowania środków ochrony roślin w sposób bezpieczny dla owadów zapylających.

Przewodnicząca zadała pytanie, w jakiej porze dnia pszczoły wykazują największą aktywność. Radny Roman Ciszewski odpowiedział, iż aktywność pszczół zależy od warunków pogodowych, przede wszystkim temperatury powyżej 10–12 °C. W bezpiecznej pogodzie latają od około godziny 8:00 do 17:00, przy czym szczyt aktywności przypada zwykle w południe. Dodał, zdarzało się iż przy kwitnieniu lipy podczas ciepłych nocy zauważano pszczoły latające w pobliżu światła latarni.

Ad. 5 Wnioski i oświadczenia radnych.

W tym punkcie nikt nie zabrał głosu.

Ad. 6 Sprawy różne.

W tym punkcie nikt nie zabrał głosu.

Ad. 7 Po wyczerpaniu przyjętego porządku Przewodnicząca dokonała zamknięcia posiedzenia komisji o godzinie 15:47.

W załączeniu:

- załączniki wymienione w treści protokołu.

Sporządziła: Wiktoria Wojda

Przewodnicząca Komisji